

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Dziś w Kinoteatrze Dźwiękowym „WANDA”, św. Gertrudy 5.

Arcydzieło przejmującej grozy i niebywałego napięcia

DOKTÓR X.

Przejmujący niesamowitym dreszczem, film dla amatorów
najsilniejszych wrażeń

W rol. gł.: Głośni wyk. filmu „Gabinet Figur Woskowych“

FAY WRAY LIONEL ANTWILL LEE TRACY

Poranki Filmowe

W środę, dnia 27-go maja o godz. 3-ciej popoł.

W czwartek, dnia 28-go maja o godz. 3-ciej popoł.

CASINO DE PARIS

Ceny miejsc od 50 groszy.

ROK ZAŁOŻENIA 1890

WYTWÓRNI
MEBLI
WYKWINTNYCH

FR. NAJDER

KRAKÓW 33
KROWODERSKA

TELEFON 176-48

Lokal wystawowy: ulica Basztowa 13 „FENIKS“

Posiada na składzie gotowe meble

Wykonuje zamówienia według najnowszych projektów

CENY PRZYSTĘPNE !!

ROWERY

gramofony, płyty oraz wszelkie
części składowe

zakupisz najtaniej w nowootwartym
SKLEPIE ROWEROWYM

„MELODJA“

Kraków, ulica Starowiślna L. 19.

(naprzeciw kina „Uciecha“)

Telefon 139-64

Telefon 139-64

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki”

Długi dolarowe.

ZASADNICZE ORZECZENIE SĄDU NAJWYŻSZEGO

Izba I-sza cywilna Sądu Najwyższego opracowała obszernie motywy wyroku w zasadniczym procesie, wynikłym na tle przerechowania zobowiązań dolarowych. Wyrok ten uznaje, iż rozporządzenie Prezydenta Rzplitej Polskiej z dnia 16 czerwca 1934 r. przerechowujące zobowiązania w dolarach złotych, przekreśla nawet prawomocne ugody, które zawarte były pomiędzy wierzycielami, a dłużnikami, dla rozstrzygnięcia sporu po spadku kursu dolara, w okresie przed ukazaniem się przepisów waloryzacyjnych.

Stoleczny sąd okręgowy zasądził w lutym 1934 r. 6.986 dol. U. S. A. w złocie na rzecz Banku Polsko - Amerykańskiego, jako różnicę pomiędzy sumą 20.000 dolarów w złocie, pożyczonych w banku przez dłużników Welta i Moszkowskiego, a 20.000 dolarów w banknotach, które wypłacili oni na pokrycie długu. Strony zawarły ugodę, przyczem dłużnicy zobowiązali się pokryć tę różnicę w ratach i dopuścili do uprawomocnienia wyroku.

Gdy ukazało się rozporządzenie o przerechowaniu zobowiązań dolarowych, dłużnicy czuli się pokrzywdzeni i sprawa znów się oparła o sąd. Sąd okręgowy w Warszawie uznał dług za wygasły, lecz sąd apelacyjny stanął na odmiennym stanowisku i orzekł, że rozporządzenie Pana Prezydenta nie obala nowozawartej ugody, stanowiącej odrębne zobowiązanie w dolarach złotych i tylko suma 6.986 dolarów podlegać może przerechowaniu.

Sprawa oparła się o Sąd Najwyższy, który uwzględniając skargę kasacyjną pełnomocnika dłużników adw. Chmurskiego, wyrok ten uchylił i wydał podstawowe orzeczenie. Będzie ono miało zastosowanie do bardzo wielkiej liczby procesów, toczących się w stosunkach handlowych. Sąd Najwyższy w motywach wyroku podniósł, iż ustawa waloryzacyjna nie

Persil i Henko
oto dwa środki,
bez których niema prania!

zamierzała postawić w lepsze położenie dłużników, którzy przed wejściem w życie rozporządzenia nie spłacili nawet części długu, od tych dłużników, którzy przed ukazaniem się przepisów wpłacili całość nominalną w dolarach papierowych. Wobec tego uznać należy, iż pierwotny dług został pokryty wpłatą 20.000 dolarów papierowych, mimo następnie zawartej ugody. (Nr. C. I. 2495/35).

**NAJNOWSZE MODELE WIOSENNEGO
OBUWIA i POŃCZOCH**

Del-Ma

nabyć można we wszystkich filjach i zastępstwach.

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ.

Rok XIX.

Kraków, dnia 26 maja 1936

Nr. 17.

Cena abonamentu:
Abonament kwartalny 4 zł
„ półroczny 8 zł
„ roczny 16 zł
Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują
wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7
wiecz. Rękopisów Redakcja nie zwraca.
Redakcja i administr. Kraków, Grodzka 43.
Telefon Nr. 132-67
Konto P. K. O. Nr. 400.342.

Ogłoszenia:
Wiersz milim. 1 szp. na okładce 40 groszy
Wiersz milim. 1 szp. na I str. okładki 60 groszy
Wiersz milim. 1 szp. w tekście 60 groszy
Cała strona okładki Zł 200 Pół strony okładki Zł 100
Ćwierć strony Zł 50 Ósma strony Zł 25
Cała strona w tekście Zł 450, Pół strony Zł 230
Ćwierć strony Zł 120 Jedna ósma strony Zł 60

W NIEDZIELĘ DNIA 17 BM. ZMARŁ W LONDYNIE BŁP. NAHUM SOKOŁÓW.

W BŁP. ZMARŁYM TRACI NARÓD ŻYDOWSKI MĘŻA, KTÓRY POTRAFIŁ IDEALNIE URZECZYWIŚNIC SYNTezę GŁĘBOKIEJ WIEDZY JUDAISTYCZNEJ I KULTURY ZACHODNIO-EUROPEJSKIEJ. BŁP. NAHUM SOKOŁÓW STAŁ PRZEZ CAŁE ŻYCIE W PIERWSZYCH SZEREGACH BOJOWNIKÓW O LEPSZE JUTRO DLA SWYCH BRACI ZARÓWNO W KRACJACH ROZPRÓSZENIA JAK I W EREC ISRAEL. DLATEGO STAŁ SIĘ ON WŁASNOŚCIĄ CAŁEGO NARODU, WSZYSTKICH JEGO WARSTW I UGRUPOWAŃ. A ŚMIERĆ JEGO

OPLAKUJĄ SOLIDARNIE WSZYSTKIE SKUPIENIA ŻYDOWSKIE.

STRATĘ TĘ ODCZUWAMY W OBECNYCH TAK TRAGICZNYCH DLA NASZEGO NARODU CZASACH TEM BOLEŚNIEJ, ILEŻE TEN MAŻ STANU, MISTRZ SŁOWA I PIÓRA POTRAFIŁ — JAK NIKT INNY — DUMNIE I GODNIE BRONIĆ NASZYCH PRAW.

TO TEŻ I KUPIECTWO ŻYDOWSKIE POGRAŻONE JEST W GŁĘBOKIEJ ŻAŁOBIE PO STRACIE TEGO WYPRÓBOWANEGO I ZAŚLUGOWANEGO SZERMIERZA SPRAW ŻYDOWSKICH.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Echa tygodnia.

Jedną z największych klęsk gospodarczo - społecznych Polski była niewątpliwie deficytowa gospodarka skarbowa. Od listopada 1930 roku, kiedy poraz pierwszy od szeregu lat pojawił się deficyt budżetowy — nie zdołał żaden z dotychczasowych rządów osiągnąć równowagi wpływów i wydatków skarbowych. Deficyty rosły, jak na drożdżach. W roku 1930/31 deficyt wyniósł 53.8 milj. zł., w roku 1931/32 deficyt wzrósł do kwoty 204 milionów zł., w roku 1932/33 do kwoty 242.2 milj. zł., w roku 1933/34 do kwoty 337.2 milionów zł., w roku 1934/35 deficyt zmalał do kwoty 236.1 milj. zł. (bez doliczenia wpływów z Pożyczki Narodowej, która wystarczyła tylko na pierwsze 6 miesięcy budżetowych), zaś w r. budżetowym 1935/36, który zamknął się z dniem 31. marca b. r. gospodarka skarbowa wykazuje deficyt w kwocie 247 milionów zł. W ciągu sześciolecia fatalnej gospodarki skarbowej, polegającej z jednej strony na bezwzględnym fiskalizmie, połączonym z etatyzmem, wzrostem interwencjonizmu państwowego i biurokratyzmem, zaś z drugiej strony na wysysaniu przez państwo rynku pieniężnego, który zasadniczo winien być zarezerwowany dla gospodarstwa prywatnego — łączna suma deficytu skarbowego osiągnęła potworną wysokość 1 miljarda i 320 milionów złotych. I gdybyśmy przynajmniej za te pieniądze zbudowali drogi, szkoły, szpitale, zmeljorowali pola, uregulowali rzeki, podnieśli przemysł, handel i rolnictwo! I inne kraje miały i mają deficyt skarbowy, ale za pieniądze, wydane w ten sposób ponad możliwość świadczeń przez obywateli, rozbudowały przynajmniej potencjał gospodarczy, inwestowały, wzbogacały się i swoich obywateli. U nas jednak deficyty skarbowe były wynikiem zurzędniczenia społeczeństwa, wynikiem wegetacyjnego, a nie inwestycyjnego charakteru naszego budżetu, wynikiem mnogości biurokracji we wszystkich działach naszego życia zbiorowego. Wydatki naszego budżetu były w większości wydatkami na cele personalne, na cele utrzymania sztabu urzędników, a nie na cele odbudowy zniszczonego i cierpiącego silny głód inwestycyjny kraju. Popelnialiśmy ciągle ten sam błąd, że staraliśmy się zmniejszyć wydatki budżetowe drogą mechanicznych redukcji sum, wydanych na pobory urzędnicze, a nie drogą zasadniczej przebudowy struktury budżetu, drogą redukcji zakresu funkcji państwa, a zatem drogą ograniczenia liczby urzędników. Dla państwa, dla moralności obywateli, a nie mniej i urzędników jest zdrowiej mieć mniejszą armję urzędników, ale za to dobrze opłacanych, nie ulegających pokusie „bakszyszu”, niż wielką armję nędza-

rzy, których głodowe pobory obcina się z roku na rok w drodze bezpośredniej lub też pośredniej (przez pożyczki wewnętrzne). Taka wielka armja urzędników zdaje sobie przedewszystkiem sama sprawę z tego, że jest zbyt liczna, jak na zasoby gospodarcze kraju i możliwości opodatkowania społeczeństwa i, pragnąc udowodnić rację swego istnienia, zawsze próbuje coś w życiu gospodarczym zmienić, coś reglamentować, coś standaryzować, coś zreorganizować, coś zorganizować. Stąd też gwałtowny pęd biurokracji do podporządkowania sobie życia gospodarczego, stąd ta fala projektów, pod którą uginają się nasze Izby przemysłowo-

Specjalna
KAWA ZBOŻOWA „WANDA”

*Najlepszy napój rodzinny,
o pełnej wartości odżywczej.*

**JEDYNA AROMATYCZNA
KAWA ZBOŻOWA**

*„Hurtari” Tow. Handlowe
Kraków, Basztowa 9.*

handlowe, rzemieślnicze i rolnicze, stąd te liczne zakusy reglamentowania, koncesjonowania i interwenjowania, które rodzą się, jak grzyby po deszczu, w stosunku wprost proporcjonalnym do nasilenia deklaracji rządowych przeciw... biurokratyzacji naszego życia gospodarczego. Wytwarza się istny mętlik biurokratyczny, w którym nie orientuje się ani prawnik, ani urzędnik, ani tembardziej „szary człowiek”, ale który rodzi... nowych urzędników, którzy mają za zadanie istniejący chaos zlikwidować, a którzy rodzą... nowy chaos. Mnogość ustaw rodzi mnogość urzędników, a mnogość urzędników rodzi mnogość ustaw. Ustawy, rozporządzenia, okólniki, nakazy i zakazy stają się coraz trudniejsze do zrozumienia i do wykonania, urzędnicy stają się coraz gorzej opłacani, a więc wzrasta pokusa obchodzenia ustaw zapomocą „bakszyszu”.

Państwo, które ma złe ustawy i licznych, a nędznie

opłacanych urzędników — nie może mieć zdrowego życia gospodarczego i społecznego. Przeznaczając milion złotych na wydatki personalne, lepiej jest utrzymywać tysiąc urzędników po tysiąc złotych, niż dwa tysiące urzędników po 500 złotych.

Ale wróćmy do budżetu. Okrągło miesiąc temu zostaliśmy mile zaskoczeni wiadomością z Ministerstwa Skarbu, że zamknięcie rachunkowe za miesiąc marzec b. r., czyli za ostatni miesiąc okresu budżetowego 1935/36 wykazało nie deficyt, jak to dotychczas od sześciu lat bywało, ale nadwyżkę w kwocie 600.000 złotych. W „Wiadomościach Statystycznych” Nr. 12 ogłoszone zostały już szczegółowe cyfry, dotyczące przyczyn tej nadwyżki. Cyfry te osłabiły bardzo poważnie nasz optymizm. Okazuje się, że likwidacja deficytu jest mocno wątpliwą, bo nadwyżka budżetowa, (której, oczywiście, nie traktujemy inaczej, jak symbo-

1933 roku 14 milionów, w marcu 1934 — 13 milionów. Wogóle wpływy z Monopolu Spirytusowego w marcu b. roku okazują się rekordowe w ciągu kryzysu). Niżniejszą rewelacją są cyfry wpływów z Lasów Państwowych, które w jednym tylko miesiącu marcu wpłaciły tyle, ile w całym roku 1932/33, choć i wtedy wpłata wynosiła o przeszło 4 miliony złotych więcej, aniżeli czysty zysk Lasów. Wpłata Lasów Państwowych w styczniu i lutym b. r. wyniosła pół miliona złotych, a tu nagle w marcu Lasy wpłacają kwotę tak wielką, bo aż 12 milionów złotych.

— Czy te nagle zwiększone wpływy z Monopolu Spirytusowego i z Lasów Państwowych, wpływy, które „zlikwidowały” deficyt budżetowy i zamieniły go w nadwyżkę — są wynikiem zaniechania odpisów amortyzacyjnych, czy też jakichś innych operacji buchalteryjnych, — tego, oczywiście, w tej chwili nie wiemy. W każdym razie nie uważamy za rzecz prawdopodobną, aby tak nagły i potężny skok w pozycji dochodów Lasów Państwowych i Monopolu Spirytusowego był wyłącznym rezultatem poprawy warunków zbytu drewna i wyrobów spirytusowych.

W dniu 5-go b. m. mówił przez radjo p. Janusz Rakowski z Ministerstwa Skarbu i przyniósł nam nową optymistyczną wieść. Oto, według obliczeń Ministerstwa miesiąc kwiecień b. r., czyli pierwszy miesiąc nowego roku budżetowego 1936/37 zamknął się znów nie deficytem, ale nadwyżką w kwocie 450 tysięcy złotych. Nie mamy narazie obiektywnego powodu nie cieszyć się tą wiadomością, ale dobrze zrobimy, jeżeli i tym razem wybuch głębszego entuzjazmu odłożymy na kilka dni, do czasu ukazania się najbliższego numeru „Wiadomości Statystycznych”, gdzie dowiemy się, jakim to sposobem otrzymaliśmy i tym razem nadwyżkę budżetową.

Patenty - Wzory - Znaki tow.
Rzecznik patentowy
Dr. Inż. JAN BRODER
Kraków, ul. Potockiego 1. — Telef.: 169-90, 5-7 popoł.

liczną), nie powstała ani naskutek silnej redukcji wydatków, ani naskutek gospodarczo i konjunkturalnie uzasadnionej wyżki dochodów, lecz naskutek pewnych przegrupowań buchalteryjnych w Monopolu Spirytusowym i w Lasach Państwowych. Monopol Spirytusowy wpłacił w marcu b. r. ponad 24 miliony złotych, gdy w marcu ub. roku wpłacił 13 milionów złotych, a w lutym b. r. 19 milionów zł., (w lutym wpływy z Monopolu Spirytusowego są zawsze większe, niż w marcu, zaś w marcu 1932 r. wpływy z Monopolu Spirytusowego wyniosły 22 milionów zł., w marcu

DR. D. SCHLANG, adwokat w Krakowie.

Jakimi papierami wartościowymi można opłacać podatki?

Sprawa możności zapłaty niektórych podatków i danin publicznych walorami, względnie papierami wartościowymi — w praktyce niezmiernie ważna, nie miała dotychczas kodyfikacji i przepisy o możności spłaty zaległości podatkowych w papierach wartościowych rozsiane były po licznych i nieuporządkowanych ustawach na przestrzeni 15 lat. Toteż należy podkreślić znaczenie „Instrukcji w sprawie przyjmowania walorów na należności podatkowe”, zawarte w załączniku do Okólnika Min. Skarbu z dnia 21-go marca 1936 roku L. D. III. 2679/3/36 Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 9. 283.

Celem lepszej orientacji podajemy poniżej kolejno te papiery, które można spłacać poszczególne podatki i daniny publiczne przy podaniu obecnego kursu.

a) Obligacje 5% Państwowej Renty Ziemskiej w myśl ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej Dz. U. Nr. 1, poz. 1/26 i Dz. U. Nr. 31, poz. 265 z roku 1933.

CZEKOLADA

A. PIASECKI S. A.

Pożyczką tą można spłacać podatki: gruntowy, dochodowy dział I., majątkowy, oraz spadkowy i od darowizn, wraz z państwowymi dodatkami, odsetkami i kosztami egzekucyjnymi).

Dodatki na rzecz Związków Komunalnych mają być zapłacone *w gotówce*. Kurs tej obligacji dzisiejszy wynosi 41 złotych za 100.

Powyższymi obligacjami można spłacić według wartości nominalnej wszystkie podatki powyższe, gdy obligacje składa w kasie bezpośrednio ta osoba, która otrzymała je tytułem wynagrodzenia za grunty przymusowo wykupione, oraz przejęte na własność państwa, tudzież jako spłaty jej wierzytelności, o ile chodzi o podatek majątkowy, spadkowy i od darowizn.

Gdy jednakowoż obligacje otrzymała osoba za grunty przymusowo od niej wykupione, można niemi spłacić nietylko podatek majątkowy, spadkowy i od darowizn, lecz również zaległości powstałe przed 1 października 1931 w podatku gruntowym i dochodowym.

b) *3% Państwowa Renta Ziemska*, kurs dzisiejszy wynosi w odcinkach po zł. 1.000 — zł. 440, w odcinkach po zł. 100 — zł. 70.

Obligacjami temi może spłacić *każdy* ich posiadacz (bez względu na to, skąd ma obligacje, t. j. czy je otrzymał za wykupione grunty, czy też nabył je w banku) na pokrycie *wszelkich zaległych podatków: dochodowego (dział I), dochodowego skumulowanego, majątkowego, gruntowego, przemysłowego, od nieruchomości, wojskowego, spadkowego i od darowizn, których termin płatności upłynął przed dniem 1 stycznia 1933*, wraz z dodatkami państwowymi, odsetkami i kosztami egzekucyjnymi. *Dodatki* na rzecz Związków Komunalnych mają być zapłacone w gotowiznie.

Przez termin płatności rozumie się, o ile wedle nakazu płatniczego doręczonego stronom, albo w myśl ustawy (np. przy zaliczkach), dany podatek był płatny przed 1 stycznia 1933 r.

Natomiast o ile obligacje te otrzymał płatnik tytułem wynagrodzenia za nieruchomości przymusowo od niego wykupione, lub jako spłatę wierzytelności, wówczas można niemi spłacać wszystkie podatki powyższe, płatne nawet po 31 grudnia 1932 r. i nadzwyczajną daninę majątkową i to do połowy walorami, a drugą gotówką.

Papiery te, jak z powyższego wynika, mają największe znaczenie w praktyce dla płatników, którzy posiadają zaległości podatkowe, spadkowe i od darowizn za czas przed 1 stycznia 1933 r.

c) *Skrypty dłużne Skarbu Państwa* (na giełdzie nienotowane). Papierami temi można spłacać podatek gruntowy, dochodowy, majątkowy, spadkowy i od darowizn, powstały przed 1 października 1931 r., dodatki do powyższych podatków mają być wpłacone w gotówce.

Dr. Hipolit Fromowicz ordynuje

Rabka-Zdrój, Willa »Sokół«

d) 4 i pół procentowe listy zastawne Państwowego Banku Rolnego. Kurs zł. 45 za 100. Papierami temi mogą być spłacone według wartości nominalnej *od wszystkich ich posiadaczy* na spłatę zaległych podatków, dochodowego (dział I) i dochodowego skumulowanego, dochodowego i gruntowego, od nieruchomości, przemysłowego, wojskowego, spadkowego i od darowizn, których termin płatności upłynął *przed 1 stycznia 1933 r.*

Natomiast osoby, które wykażą, że otrzymały listy zastawne tytułem wynagrodzenia za grunty, sprzedane z parcelacji — mogą niemi spłacać połowę podatków powyższych, płatnych po dniu 31 grudnia 1932 roku, a drugą połowę w gotówce.

Podatek spadkowy i od darowizn mogą te osoby spłacać w całości bez względu na czas powstania tego podatku.

e) *Pożyczka Narodowa*. Pożyczką tą można spłacać *tylko podatek spadkowy i od darowizn* bez względu na czas płatności, wedle wartości nominalnej. Obligacje te będą przyjmowane tylko na rachunek tej osoby, na którą *pożyczka opiewa*, chyba, że zostanie przeniesiona na osobę trzecią za zezwoleniem Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej.

Pożyczką tą można również wedle wartości nominalnej spłacać *zaległości odroczone* w myśl § 4 o ulgach w spłacie zaległości podatkowych z dnia 15 kwietnia 1935 r. (Dz. U. Nr 29 z r. 1935), t. zn. przez te osoby, które korzystały z ulg i których odroczone do 1938 r. zaległe podatki przypisane w latach budżetowych 1933 do 1935.

Przy zapłacie odroczonego podatków Pożyczką Narodową Kasy wystawiają kwit na wartość *nominalną*, a ponadto przyznają bonifikaty przepisane w Rozp. o ulgach t. 100 — za 250, — 100 za 200 i 100 za 150, wedle poszczególnych lat.

f) Pożyczką Konwersyjną 5% z roku 1924 (kurs 52.50 za 100) można spłacać przez *każdego posiadacza* wszystkie *odroczone zaległości* w podatkach: gruntowym, przemysłowym od obrotu, dochodowym (dział I) od nieruchomości, od lokali, od placów budowlanych i wojskowym w myśl Rozp. Min. Skarbu z 15 kwietnia 1935 roku o ulgach w spłacie zaległości podatkowych.

Wszystkie więc osoby, które korzystają z *odroczenia ulgowego* w zaległościach podatkowych do roku 1938, mogą spłacać te odroczone podatki Pożyczką powyższą, którą kasy obliczają wedle wartości nominalnej.

g) 4% Pożyczka Konsolidacyjna (ostatnia w myśl Dekretu Prez. Rzplitej Polskiej z dnia 14 stycznia 1936 Dz. U. Nr 3), może być przyjmowana na podatek od spadków i darowizn do wysokości zł. 25.000 — od każdego płatnika bez obowiązku legitymowania się pierwonabyciem tych obligacji.

Ogólna charakterystyka:

Z powyższych przepisów wynika, że papierami można w zasadzie spłacać tylko podatki państwowe, odsetki i koszty, oraz 15% dodatek, jak również i koszty egzekucyjne, natomiast dodatki komunalne muszą być wpłacone w gotówce.

Wszystkie papiery może składać każda osoba bez potrzeby legitymacji, za wyjątkiem Poż. Narodowej, która jako papier winkulowany musi być składany przez osobę, na którą opiewa. W przeciwnym razie należy się wystarać o cesję (przelew) praw i to przez wniesienie podania do Generalnego Komisarza Pożyczki Narodowej w Warszawie, celem uzyskania zezwolenia na przelew.

Z papierami należy się zgłaszać wprost do Kas Skarbowych, gdzie likwidatorzy wystawiają polecenie

do kas z zezwoleniem na przyjęcie pożyczek, względnie papierów wedle wartości nominalnej.

Obrona ubezpieczonych we „Feniksie”

Z inicjatywy Krak. Stowarzyszenia Kupców odbyło się dnia 17 bm. w jego salach wielkie zgromadzenie osób ubezpieczonych w towarzystwie „Feniks”, celem naradzenia się nad sytuacją wytworzoną w związku z ostatnimi trudnościami na terenie tegoż towarzystwa. Zgromadzenie zagaił i przewodniczył mu Wiceprezes r. Marjan Szyf. Przedmiotowe referaty wygłosili pp. adwokaci radca m. Dr. Juda Zimmerman i Dr. Zygmunt Spingarn, którzy przedstawili stan faktyczny i prawny sprawy. Po wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos pp. adwokat Dr. Schäftler z Bochni, Dr. Wasserberg, Dr. Halpern, Statter, Dunkelblum, Dr. Schlang i inni, wybrano ścisły komitet, złożony z następujących osób: Dr. Zimmermann, Dr. Spingarn, Dr. Halpern, Dr. Schäftler, Dr. Wasserberg, Statter i Taubler.

Na Zgromadzeniu tem odczytany został list, otrzymany przez adwokata Dr. Schäftlera, który jako nader charakterystyczny dla sprawy in extenso reproduujemy:

„Ministerstwo Skarbu — Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń

Warszawa, 24. III. 1936.

L. UU 17606/3/35

Do Dra Adama Schäftlera, adwokata

w Bochni

Na podanie z dnia 24 grudnia 1935 r. MSK. (PUKU) komunikuje, że towarzystwo Ubezpieczeń na życie „Feniks” nie posiada na działalność w Polsce definitywnego zezwolenia (koncesji) władz polskich, a tylko na

skutek złożenia w roku 1928 podania o takie zezwolenie w myśl art. 113 ustęp 1 rozp. Prez. Rzplitej z 26 stycznia 1928 r. o kontr. ubez. (Dz. U. Nr. 9 poz. 64) uzyskało automatyczne przedłużenie dawnego zezwolenia władz austriackich na działalność w granicach b. zaboru austriackiego aż do czasu rozpatrzenia podania przez polskie władze nadzorcze. Rozpatrzenie to nie miało dotychczas miejsca i jest uzależnione od stanowiska tow. „Feniks” w sprawie zlikwidowania (waloryzacji) jego zobowiązań ubezpieczeniowych, zawartych z obywatelami polskimi przed wojną światową.

W związku z powyższym, Towarzystwo nie złożyło dotychczas kaucji, wymaganej przepisami cytowanego rozporządzenia.

Co się tyczy pokrycia rezerw w Polsce, to Główne przedstawicielstwo tego Towarzystwa nie pokryło w pełni dotychczas rezerw, wykazanych w bilansach, co zresztą stwierdzić Pan może z rocznych sprawozdań, drukowanych, które Towarzystwo w myśl § 4 rozporz. Min S. K. z 12. X. 1929 (Dz. U. Nr 87, poz. 660) obowiązane jest Panu wydać za zwrotem kosztów własnych.

Za Dyr. PUKU

Dr. A. Weryha, Naczelnik Wydziału“.

* * *

We czwartek, dnia 21 b. m. pod przewodnictwem wiceprezesa Izby Przemysłowej p. E. Jakubowskiego odbyło się w Krak. Stowarzyszeniu Kupców w Krakowie zebranie delegatów, wybranych przez Komitety

OŁÓWKI**GRAFITOWE, KOPJOWE I KOLOROWE
DLA SZKÓŁ, BIUR I RYSOWNIKÓW****POLECA:****Polska Fabryka Ołówków
L. i C. HARDTMUTH-LECHISTAN
SP. AKC. W KRAKOWIE****Gener. zastępstwo: Bernard Ratz Kraków, Czarnowiejska 70
Do nabycia we wszystkich składach papierniczo-piśmienniczych**

okręgowe całej Polski, mające na celu obronę interesów osób, ubezpieczonych w „Feniksie”.

Uchwalono zwrócić się do władz z przedstawieniem konieczności natychmiastowego uregulowania obecnego stanu niepewności losów ubezpieczonych *przez spowodowanie innych towarzystw ubez. do przejęcia portfela ubezpieczeń „Feniksa”*, wzorem innych krajów, które już wszystkie uregulowały kwestję tę w interesie ubezpieczonych.

Bezzwłoczne i pozytywne uregulowanie tej sprawy leży zarówno w interesie obywateli polskich, ubezpieczonych w Tow. „Feniks” na ogólną sumę 171 milionów złotych, jakoteż w interesie publicznym, który wymaga podtrzymania całą siłą idei ubezpieczenia i oszczędności społecznej.

Zebrani stwierdzili, że istniejące ustawodawstwo dawało nadzorczym Władzom rządowym pełną możliwość ochrony ubezpieczonych od wszelkich szkód i strat materialnych, jednak w praktyce przepisy te nie były w pełni przestrzegane.

2) Żądać od władz, by do czasu definitywnego przejęcia portfela „Feniksa” przez inne Towarzystwa ubezpieczeń uregulowały w drodze ustawodawczej — na wzór zagranicy — sprawę płatności składek bieżących.

Celem przeprowadzenia dezyderatów utworzono wspólny, ogólnopolski Komitet, który w najbliższych dniach podejmie wszelkie kroki, zmierzające do zakończenia obecnego niezdrowego stanu.

Zarazem Komitet wzywa wszystkich zainteresowanych, aby bezzwłocznie dostarczyli Komitetowi odpowiednich dat w tej sprawie. W szczególności należy podać: a) imię, nazwisko, adres; b) Nr. polisy; c) kwotę ubezpieczeniową; d) czas trwania ubezpieczenia; e) datę i miejsce wystawienia polisy. Daty te należy zgłosić pisemnie pod adresem jednej z następujących organizacji: *Krakowskie Stowarzyszenie Kupców w Krakowie, ul. Grodzka 43*, *Krakowska Kongregacja Kupiecka, Kraków, ul. Wielopole 11*, *Związek Przemysłowców Kraków, Szpitalna 15*.

Nowe banki dewizowe

W Nrze 113 „Monitora Polskiego” ukazały się obwieszczenia ministra Skarbu o przyznaniu 12 przedsiębiorstwom bankowym praw banków dewizowych oraz nadające 16 placówkom charakter agentur dewizowych, uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi. Mianowicie uprawnienia Banków Dewizowych otrzymały następujące banki: 1) Wileński Prywatny Bank Handlowy, Sp. Akc. w Wilnie, 2) Bank Spółek Niemieckich w Polsce, Sp. Akc. w Łodzi, 3) Spółdzielczy Bank Przemysłowców Łódzkich z ograniczoną odpowiedzialnością w Łodzi, 4) Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, Sp. Akc. w Poznaniu (Bank für Handel und Gewerbe Poznań), 5) Ziemski Bank Hipoteczny, Sp. Akc. we Lwowie, 6) Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie, 7) Dom Handlowy Bracia Taub w Łodzi, 8) Dom Bankowy Hieronim Schiff, Spadkobiercy w Łodzi, 9) Dom Bankowy Najda, Bracia Winter i Weiss w Łodzi, 10) Dom Bankowy T. Bunimowicz w Wilnie, 11) Dom Bankowy Dr. Józef Kugiel i S-ka, Spółka Komandytowa w Gdyni, 12) Dom Bankowy Józef Skowronek i S-ka, Spółka Komandytowa w Warszawie.

Lista Agentów Dewizowych, uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi, obejmuje: 1) Dom Bankowy Wincenty Wolański w Warszawie, 2) Dom Bankowy Wacław Klepczyński i Ska w Warszawie, 3) Miejska Kasa Komunalna Oszczędności w Zbąszyniu, 4) Kantor Wymiany Jakób Wohlman w Przemyślu, 5) Kantor Wymiany Zygmunt Kriss w Kołomyji, 6) Dom Bankowy Zjednoczonych Bankowców Antoni Pawlikowski i Ska w Warszawie, 7) Dom Bankowy Józef Minzer w Bielsku, 8) Kantor Wymiany Władysław Kaftal w Katowicach, 9) Dom Bankowy M. Morajne w Lublinie, 10) Dom Bankowy Józef Hirsberg w Łodzi, 11) Dom Bankowy D. Gellman w Tarnopolu, 12) Kantor Wymiany M. Wajsefisz S-cy w Radomiu, 13) Kantor Wymiany Juljan Langer

w Warszawie, 15) Komunalna Kasa Oszczędności m. Gdyni w Gdyni, 16) Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Tczewskiego w Tczewie.

PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ WYWOZOWYCH ORAZ WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ WALUTOWYCH

Rozporządzenie ministrów: przemysłu i handlu, skarbu oraz rolnictwa i reform rolnych z dnia 8-go maja 1936 r. o kontroli wywozu towarów zagranicę i do wolnego miasta Gdańska postanawia w paragr. 1, że eksporterzy obowiązani są zgłosić Komisji Obrotu Towarowego każdy wywóz towarów zagranicę lub do wolnego miasta Gdańska, celem uzyskania zaświadczenia zaświadczenie walutowe), które musi być przedstawione Urzędowi Celnemu lub placówce granicznej kontroli skarbowej przy wywozie towarów. Zgłoszenie to powinno zawierać — według par. 2 — obok firmy eksportera i charakterystyki towaru — również sumę należności zagranicznych za towar, umówiony z odbiorcą termin płatności oraz sposób jej dokonania.

Wspomniane rozporządzenie postanawia w par. 3, że minister przemysłu i handlu w drodze zarządzeń, ogłaszanych w „Monitorze Polskim”, będzie ustalać wykaz instytucji, do których należy składać zgłoszenia wywozowe i które będą doręczać eksporterom zaświadczenia walutowe. Jednocześnie zarządzenia te ustalą wzory tych zgłoszeń i zaświadczeń oraz wysokość opłaty manipulacyjnej.

Obecnie — w „Monitorze Polskim” z dnia 18 maja 1936 r. ukazało się zarządzenie ministra przemysłu i handlu z dnia 15 maja b. r. w sprawie przyjmowania zgłoszeń wywozowych oraz wydawania zaświadczeń walutowych. W par. 1 zarządzenia ustalono wykaz instytucji, do których należy składać zgłoszenia wywozowe według załączonego do zarządzenia wzoru i które będą doręczać eksporterom zaświadczenia walutowe według wzoru, również załączonego do zarządzenia. Wykaz obejmuje 27 instytucji, przy czem na wstępie wymienione jest Polskie Towarzystwo Handlu Kompensacyjnego w Warszawie oraz jego delegatury (przyjmując zgłoszenia na wszystkie towary) i Komisja Rozdzielcza dla Obrotu Produktami Spożywczymi z w. m. Gdańskiem w Toruniu (przyjmująca zgłoszenia na produkty, których obrót objęty jest układem z dnia 6 sierpnia 1934 r. pomiędzy rządem polskim, a senatem w. m. Gdańska o obrocie produktami rolnictwa, ogrodnictwa i rybołówstwa). Pozostałe 25 instytucji przyjmuje zgłoszenia na właściwe im kategorie towarów, a więc np. Polska Konwencja Węglowa — na węgiel, koks i brykiety i t. d.

Każdy transport związany z jednym dokumentem odprawy celnej, winien być zaopatrzony w zaświadczenie walutowe. Transporty, za które należność nie przekracza 50 zł., są wolne od obowiązku przedsta-

wiania zaświadczeń. Za wystawianie zaświadczenia walutowego, komisja obrotu towarowego pobierać będzie opłatę manipulacyjną w wysokości 1 zł. od transportu wagi do 15 ton wraz z bezpośrednim opakowaniem. O ile transport, związany z jednym zaświadczeniem, przekracza tę wagę, wówczas od każdego następnego rozpoczętych 15 ton jest pobierana opłata 1 zł. Oplata od transportu, za który należność nie przekracza 200 zł., wynosić będzie zł. 0.50. Opłaty przy wywozie węgla oraz drewna opałowego wynosić będą zł. 0.50 od 1 wagonu, względnie od transportu wagi mniejszej.

KOMISJA OBROTU TOWAROWEGO.

Dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go maja 1936 r. w sprawie kontroli obrotu towarowego z zagranicą i w. m. Gdańskiem została powołana do życia Komisja Obrotu Towarowego.

Komisja Obrotu Towarowego składa się z przewodniczącego i jego zastępcy, wyznaczonego przez Ministra Przemysłu i Handlu z jednego członka i dwóch jego zastępców, wyznaczonych przez Min. Skarbu oraz jednego członka i jego zastępcę, wyznaczonych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Ministrowie Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz rolnictwa i Reform Rolnych określą w drodze rozporządzeń przypadki, w których obrót towarowy z zagranicą i w. m. Gdańskiem będzie uzależniony od uzyskania zaświadczenia Komisji Obrotu Towarowego.

Komisja Obrotu Towarowego w ramach swoich uprawnień decyduje ostatecznie na podstawie swobodnego uznania bez obowiązku podawania powodów.

Przez Ministra Przemysłu i Handlu powołany został na przewodniczącego Komisji p. wicemin. Mieczysław Sokołowski, na jego zastępcę naczelnik wydziału w M. P. i H. p. Alfred Siebeneichen, przez Ministra Rolnictwa dyr. dep. dr. Rose oraz jako zastępcę dr. Czesław Pilech. Minister skarbu powołał na członka komisji dyrektora departamentu p. Baczyńskiego.

Kronika.

OZNACZENIE POZYCJI TARYFY CELNEJ NA POZWOLENIACH PRZYWOZU.

W związku z trudnościami, jakie zachodzą w przystosowaniu pozwoleń przywozowych w wypadkach, gdy na pozwoleniu oznaczona jest zasadnicza pozycja taryfy celnej, a towar dodatkowo jest cłony jeszcze według drugiej pozycji, Ministerstwo Przemysłu i Handlu komunikuje, że importerzy, przy ubieganiu się o pozwolenie wwozu powinni podawać obok zasadniczej pozycji również i dodatkowe, w ten sposób, ażeby na podaniu uwidocznione były wszystkie bez wyjątku

pozycje taryfy celnej, według której dany towar będzie clony.

Niestosowanie się do powyższego, może narazić importerów na nieporozumienia i koszta dodatkowe, gdyż, zgodnie z instrukcjami, Urzędy Celne nie będą honorowały takich pozwoleń przywozu.

PROWIZJA OD SPRZEDAŻY ZNACZKÓW POCZTOWYCH WINNA BYĆ PODNIESIONA.

Zrzeszenia gospodarcze okręgu łódzkiego zwróciły się do Izby Przemysłowo-Handlowej w Łodzi z prośbą o poparcie ich starań, zmierzających do podwyższenia prowizji, udzielanej od sprzedaży znaczków pocztowych. Na uzasadnienie swego stanowiska, zainteresowane zrzeszenia podniosły, iż dotychczasowa prowizja w wysokości 1 proc. nie tylko nie daje sprzedawcy żadnych zysków, lecz przeważnie nie pokrywa strat, powstałych czy to wskutek mimowolnego zniszczenia znaczka przez klienta, czy też wskutek warunków atmosferycznych i t. p. W konsekwencji sprzedaży wyrobów tytoniowych uchylają się od sprzedaży znaczków, co oczywiście nie leży w interesie poczty, ani też klientów.

W związku z powyższym Izba dała wyraz opinii, iż należy sprzedawcom znaczków umożliwić prowadzenie sprzedaży na warunkach normalnej kalkulacji handlowej i względnej bodaj opłacalności, wobec czego niedostateczna wysokość prowizji powinna ulec podwyższeniu.

Zarząd Oddziału Krakowskiego Polskiego Czerwonego Krzyża urządza w czasie od 1-go do 7-go czerwca 1936 r. „Tydzień Polskiego Czerwonego Krzyża“, aby obudzić w społeczeństwie żywsze zainteresowanie tem nadwyras humanitarnem stowarzyszeniem, rozszerzyć ideję czerwono-krzyżską wśród najszerszych warstw społeczeństwa, zyskać poważniejszą liczbę członków i zebrać przy pomocy różnych imprez możliwie jaknajwiększą ilość środków materialnych, nieodzownych do osiągnięcia powierzonych Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi obszernych zadań.

W związku z powyższym Zarząd Oddziału, powołując się na konferencję, która odbyła się w tej sprawie w Muzeum Przemysłowem z przedstawicielami świata przemysłowego i handlowego, zwraca się z gorącym apelem do P. T. Kupców Krakowskich, aby zechcieli w tych dniach ozdobić swe wystawy sklepowe w sensie propagandy Polskiego Czerwonego Krzyża. Najbardziej artystycznie i celowo urządzone wystawy otrzymają w formie uznania odpowiednie dyplomy.

Równocześnie Zarząd apeluje, aby wszyscy P. T. Kupcy w swych oknach wystawowych wywiesili na czas tygodnia Polskiego Czerwonego Krzyża plakaty propagandowe P. C. K.

Wyrażamy nadzieję, że Kupiectwo Krakowskie znane z głębokiego patrijotycznego poczucia przychylnie odniesie się do apelu Zarządu Oddziału Krakowskiego P. C. K. i dopomoże mu w ten sposób do zrealizowania Jego wzniosłych celów.

Z RUCHU WYDAWNICZEGO.

PODATEK OD LOKALI.

Urzędy skarbowe już rozsyłają podatnikom nakazy płatnicze na podatek od lokali w myśl nowych przepisów, wprowadzonych dekretem z dnia 14 listopada 1935 r., do którego Minister Skarbu wydał dnia 29-go kwietnia b. r. rozporządzenie wykonawcze. Na czasie zatem wyszła z druku broszura o podatku od lokali w opracowaniu J. Pęskiego, referendarza skarbowego i I. Dobierzewskiego, referenta skarbowego. Broszura zawiera oprócz tekstu ustawy i rozporządzenia wykonawczego, komentarz do poszczególnych artykułów, w którym wątpliwe kwestje zostały wyjaśnione. Na wstępie autorzy omówili najważniejsze zmiany, jakie wprowadził ostatni dekret w stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów. Broszurkę uzupełniają przepisy postępowania odwoławczego oraz alfabetyczny skorowidz. Książka kosztuje 1 zł. i jest do nabycia w większych księgarniach. Została wydana przez księgarnię Wł. Wilak w Poznaniu.

Z kroniki żałobnej.

Onegdaj zmarł bhp. adw. Dr. Jerzy *Trammer*, wybitny prawnik, który nieposzedni talent Swoj poświęcał zarówno sprawom fachowym, osiągając na tem polu wspaniałe wyniki, ale wybitną wiedzę Swoją, olbrzymie doświadczenie i poczucie sprawiedliwości oddawał na usługi społeczeństwa. — Zgon bhp. Dra Jerzego *Trammera* oplakuje również Krakowskie Stowarzyszenie Kupców, któremu w zaraniu jego powstania chętnie służył radą i pomocą fachową, przygotował statuty i plan prac na przyszłość, zawsze chętnie spieszył z bezinteresowną poradą i pomocą dla jego członków.

Osieroconej Rodzinie śle więc wyrazy najserdeczniejszego współczucia

Prezydjum i Wydział Krakowskiego Stowarzyszenia Kupców.

UROCZYSTE POSIEDZENIE ŻAŁOBNE ku uczczeniu bhp. *Nahuma Sokołowa* odbyło się dnia 21 b. m. w salach Krak. Stowarzyszenia Kupców. — Prezes *Schechter* wygłosił żałobne przemówienie, w którym podniósł niepospolite zasługi bhp. Zmarłego. — *Nahum Sokołow* nie był człowiekiem jednego stronnictwa, lecz wspólnem dobrem ogółu Żydostwa, jednostką nader rzadko napotykaną w społeczeństwach. Cały wysiłek Swego życia, olbrzymiej wiedzy i doświadczenia poświęcił dla dobra Narodu Żydowskiego, położył podwaliny pod duchowe i terytorjalne odrodzenie narodu, któremu był utalentowanym Wodzem i czułym Ojcem. To też kupiectwo żydowskie łączy się z ogółem swych braci, oplakując zgon najlepszego syna Narodu.

Po wysłuchaniu przez licznie zebranych w skupieniu treściwego i głębokiego przemówienia w pozycji stojącej — na znak żałoby — zamknięto posiedzenie.

DO WIEDNIA 28. V.**na 5 i 12 dni****Cena od zł. 75.-****Kraków, Szpitalna 36 — Tel.: 181-81****P. B. P. UNION LLOYD****Ostatnia możliwość wyjazdu.**

Co należy wiedzieć o podatku od lokali

W Dzienniku Ustaw Nr. 33 ukazało się rozporządzenie wykonawcze Min. skarbu do dekretu Prez. R. P. z 14. XI. 1935 o podatku od lokali. Lokalami w rozumieniu dekretu są wszelkiego rodzaju pomieszczenia mieszkalne, handlowe, biurowe i inne wraz z należącymi do nich zabudowaniami gospodarczymi, piwnicami, składami i t. p. bądź wynajmowane bądź oddawane do bezpłatnego używania, bądź też zajmowane w budynku własnym.

Jeżeli ta sama osoba zajmuje w jednym budynku dwa lub więcej lokali, a lokale te nie łączą się ze sobą n. p. wspólnym przedpokojem, schodami wewnętrznymi i t. p., to każdy lokal opodatkowuje się odrębnie, chociażby nawet wynajęto go jedną umową za łącznym czynszem.

Wolne od podatku od lokali są pomieszczenia zajęte przez zakłady przemysłowe zarówno opłacające podatek przemysłowy jak i od tego podatku ustawowo zwolnione. Lokale zajęte na biura, składy, pomieszczenia gospodarcze i t. p. zakładów przemysłowych wolne są od podatku, jeżeli znajdują się przy zakładach przemysłowych (w tym samym budynku, w którym mieści się zakład przemysłowy, lub w obrębie kompleksu budynków zajętych przez taki zakład).

Jeżeli zakład przemysłowy zajmuje część lokalu, a druga część tego samego lokalu jest zajęta na mieszkanie, wówczas podatek wymierza się tylko od części mieszkalnej według stawki właściwej dla opodatkowanej części.

Przykład: a) pracownia krawiecka zajmuje dwie izby w pięcioizbowym lokalu, Podatek wymierza się tylko od pozostałych izb mieszkalnych według 8-proc. stawki podatkowej; b) pracownia szewska zajmuje jedną izbę w trzyizbowym lokalu. Podatku nie wymierza się, ponieważ część mieszkania wolna jest od podatku (lokale mieszkalne jedno i dwuizbowe zwolnione są od podatku od lokali).

Izbę używaną równocześnie na zakład przemysłowy i mieszkanie uważa się za izbę mieszkalną.

Lokale w budowlach przebudowanych nie korzystają ze zwolnienia od podatku od lokali.

Zwolnienia od podatku przyznaje się z urzędu na podstawie dowodów posiadanych przez urzędy skarbowe dla celów podatku od nieruchomości.

JEŻELI CZĘŚĆ LOKALI ZAJĘTA JEST NA ZAKŁAD HANDLOWY, A CZĘŚĆ NA MIESZKANIE, WÓWCZAS PODATKOWI PODLEGA CAŁY LOKAL.

W myśl dekretu podatkowi od lokali nie podlegają m. in. lokale 3-izbowe zajmowane przez bezrobotnych, jeżeli nie mają sublokatorów. Przysługujące z tego tytułu zwolnienia od podatku udziela się — jak wynika z rozporządzenia wykonawczego — pod warunkiem przedstawienia odpowiedniego dowodu z biura pośrednictwa pracy, Funduszu Pracy lub zarządu Gmin, stwierdzającego, że ubiegający się o zwolnienie od podatku jest bezrobotnym. Ponadto ubiegający się o zwolnienie powinien przedstawić władzy wymiarowej zaświadczenie właściciela (administratora) domu, w którym zamieszkuje stwierdzające od jakiego czasu jest on bezrobotnym, jakiego rodzaju praca stanowi jego zawód i czy posiada on sublokatora.

Do opłacania podatku od lokali obowiązane są osoby (fizyczne i prawne) zajmujące lokal. Osobami zajmującymi lokal są nie tylko osoby mieszkające, prowadzące przedsiębiorstwo lub wykonujące zawód w lokalu, ale również i te osoby, które lokal wynajęły lub pozostawiły go do własnego użytku na jakiegokolwiek cele, chociażby lokalu tego nie użytkowały.

Przez faktyczne komorne z roku poprzedzającego okres podatkowy, stanowiącego podstawę wymiaru podatku — rozumie się komorne, które najemca obowiązany jest płacić wynajmującemu. Jeżeli lokator oprócz komornego wyrażonego w określonej kwocie zobowiązał się z tytułu najmu jeszcze do innych świadczeń (w gotówce, w naturze, pracy, lub innej formie) jednorazowych lub powtarzających się, to do sumy komornego dolicza się wartość tych świadczeń wykonanych w ciągu roku poprzedzającego okres podatkowy. Jeżeli lokal został wynajęty z umeblowaniem, opałem, światłem i t. p. świadczeniami ze strony właściciela budynku, wówczas od sumy umówionego komornego należy potrącić wartość tych świadczeń, o ile zostały one objęte komornem.

Jeżeli lokator opłaca tylko część komornego, a pozostałą część opłaca za niego służbodawca lub inna osoba, wówczas za podstawę wymiaru przyjmuje się sumę komornego należnego właścicielowi budynku.

Jeżeli opodatkowaniu podlega część lokalu, wówczas za podstawę wymiaru przyjmuje się odpowiednią część komornego należnego za cały lokal. Podstawę wymiaru ustala się na każdy rok dwuletniego okresu po-

datkowego w wysokości należnego komornego, lub wysokości wartości czynszowej z roku kalendarzowego, poprzedzającego okres podatkowy. Dla lokali, za które komorne zostało obniżone na mocy dekretu Prez. R. P. z 14. XI. 1935 podstawę wymiaru na każdy rok okresu podatkowego 1936/37 ustala się w wysokości wysokości ustala się wartość czynszową lokali zajmowanych bezpłatnie, jeżeliby lokali tych dotyczyła zniżka komornego w przypadku ich wynajęcia.

Za „izby“ uważa się wszelkiego rodzaju pomieszczenia jak pokoje mieszkalne, kuchnie, pokoje dla służby, sale pokoje biurowe itp. z wyjątkiem spiżarni, werand, przedpokojów, kurytarzy itp. pomieszczeń, które nawet po pomieszczeniu odpowiednich przeróbek nie nadają się do zamieszkania lub prowadzenia przedsiębiorstwa handlowego oraz wykonania zawodu.

Jeżeli lokal większy został podzielony na lokale mniejsze będące przedmiotem odrębnej umowy najmu, wówczas obowiązek podatkowy w stosunku do tych lokali powstaje od chwili ich zajęcia. Od lokali, dla których obowiązek opłacania podatku powstał w ciągu dwuletniego okresu podatkowego, podatek wymierza się na pozostały czas tego okresu.

Ulgi podatkowe dla nabywców pojazdów mechanicznych

W Dzienniku Ustaw Nr. 392 dn. 15 b. m. opublikowany został dekret Prezydenta R. P., na którego podstawie osobom fizycznym, które w okresie od 1 kwietnia r. b. do 1 stycznia 1938 r. nabyły na własność pojazdy mechaniczne w cenie nabycia, nie przekraczającej 12.000 zł. przysługuje ulga w podatku dochodowym i specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych.

Ulga przysługuje wyłącznie osobom, które nabyły nowe pojazdy u sprzedawców, trudniących się zawodowo na obszarze Polski sprzedażą, montażem lub produkcją pojazdów mechanicznych. Ulga przyznawana będzie przez potrącenie sum, wydatkowanych na nabycie pojazdu mechanicznego, z opodatkowania według działu I ustawy o państwowym podatku dochodowym dochodu, uzyskanego w roku, w którym należność za nabyty pojazd mechaniczny została całkowicie uiszczona, jak również z wynagrodzeń, opodatkowanych według działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym lub podatkiem specjalnym i otrzymanych w roku nabycia pojazdu mechanicznego. Jeżeli cena nabycia pojazdu przekracza sumę dochodu, względnie sumę

wynagrodzeń, nadwyżka ceny nabycia będzie potrącona z dochodu lub wynagrodzenia, uzyskanego w ciągu następnych dwóch lat.

Osoby, ubiegające się o ulgę w podatku dochodowym według działu I ustawy, powinny złożyć podanie do właściwego urzędu skarbowego przed uprawomocnieniem się wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy bezpośrednio następujący po roku, w którym należność za nabyty pojazd mechaniczny została całkowicie uiszczona.

Osoby, ubiegające się o ulgę w podatku dochodowym według działu II ustawy, w specjalnym podatku od wynagrodzeń, bądź też w obydwóch podatkach, powinny złożyć podanie do urzędu skarbowego, w którego okręgu mają miejsce zamieszkania w czasie wnoszenia podania o ulgę. Podanie powinno być wniesione w terminie do dnia 1 kwietnia roku, następującego bezpośrednio po roku, w którym należność za nabyty pojazd mechaniczny została całkowicie uiszczona. Do wyżej wymienionych podań musi być dołączone zaświadczenie sprzedawcy pojazdu mechanicznego. Osoby, ubiegające się o ulgi w podatku dochodowym według działu II ustawy i specjalnym, powinny ponadto dołączyć do podania zestawienie wynagrodzeń otrzymanych w ciągu roku, w którym pojazd nabyto, oraz potrąconego od tych wynagrodzeń podatku dochodowego i specjalnego.

Od decyzji urzędu skarbowego w sprawie ulgi przysługuje prawo odwołania w terminie dni 30 od daty doręczenia decyzji do właściwej władzy skarbowej II instancji.

Dekret wszedł w życie z dniem ogłoszenia.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego.

NIESUBORDYNACJA PRACOWNIKA NIE JEST ZAWSZE POWODEM DO ZWOLNIENIA Z PRACY.

Izba cywilna Sądu Najwyższego ogłosiła zasadnicze orzeczenie dotyczące prawnych powodów zwalniania z posady wobec niesubordynacji ze strony pracownika. Sąd Najwyższy uznał, iż przejawy nietaktu oraz niesubordynacji ze strony pracownika umyślowego, wywołane niestosowaniem się pracodawcy do umowy, odnośnie warunków nadzoru nad pracą, nie mogą być uznane za ważną przyczynę do niezwłocznego rozwiązania umowy. (L. C. I. 1033/35).